

**QuickScan Wet natuurbescherming en
voortoets Natura 2000.
T.b.v. Landgoedontwikkeling Rostwijk
Dwingeloo**

Foto 1: sfeer impressie met uitzicht over het beekdal van de Dwingelerstroom vanaf het noordelijk grasland.

Opdrachtgever:	Landgoed Rostwijk Mevr. A. de Neef-Veldmeijer en Dhr. L. De Neef Vlakendijk 2 7991 PR Dwingeloo
Onderwerp document:	Notitie quickscan Wet natuurbescherming en voortoets Natura 2000.
Status document:	Definitieve versie (aangepast)
Project:	Landgoedontwikkeling Rostwijk Dwingeloo
Projectnummer:	22.007
Oorspronkelijke datum:	18-07-2022
Gewijzigd op:	23-11-2022
Opgesteld door:	Joris Driehuis Groene Diensten Leggelerstraat 11 7991 TB Dwingeloo 06-30747712 info@jorisdriehuisgroenediensten.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Juridisch kader	4
1.3 Vraagstelling	4
1.4 Werkwijze	4
1.5 Ligging gebied	5
2. Terreinomstandigheden	7
2.1 Gemeentelijk monument en schuren	7
2.2 Hakhoutbos	7
2.3 Eikenbos	8
2.4 Fijnsparbos	8
2.5 Bosranden en houtwal	9
2.6 Graslanden	9
3. Aanpassingen	10
3.1 Deelproject 1. Nieuwbouw hoofdwoning en ecoschuur	10
3.2 Deelproject 2. Restauratie bestaande woning 'het Monument'	11
3.3 Deelproject 3. Erfinrichting en aanpassingen directe omgeving	11
4. Resultaat toetsing soortenbescherming	14
4.1 Documentenonderzoek	14
4.2 Veldonderzoek	14
4.3 Beschermde soorten	15
5. Resultaat toetsing gebiedsbescherming	22
5.1 Natura 2000	22
5.2 NNN	23
6. Houtopstanden	25
7. Conclusie en aanbevelingen	26
7.1 Conclusie	26
7.2 Aanbevelingen	26
Bronnen	28
Bijlage	29
1. Lijst NDFF waarnemingen Quickscanhulp.nl	29
2. Lijst met habitats en soorten in Natura 2000-gebied Dwingelderveld	32

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Landgoed Rostwijk te Dwingeloo is sinds 2021 in eigendom van de familie De Neef. De nieuwe eigenaren willen het landgoed in ere herstellen en het tegelijkertijd aan de bestaande woonfunctie invulling geven. De plannen zijn in concept aan de gemeente Westerveld en de daartoe behorende welstandscommissie voorgelegd. Op advies van de welstandscommissie is een landschapsanalyse gemaakt en positief ontvangen. Hierna wordt een voorontwerp bestemmingsplan gemaakt.

1.2 Juridisch kader

De Wet natuurbescherming¹ regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Onderstaand is een samenvatting van de relevante wetsteksten te vinden. In deze notitie worden de maatregelen getoetst aan de soortbescherming en gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden).

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van soorten.

De bescherming is opgedeeld in drie categorieën:

- Vogels zoals bedoeld in artikel 3.1 Wet natuurbescherming, waaronder:
Vogels met jaarrond beschermde nesten en overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
 - Soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
 - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de niet-vrijgestelde soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5) en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

1.3 Vraagstelling

In het kader van dit voorontwerp bestemmingsplan wordt een quickscan Wet natuurbescherming en een natuurtoets uitgevoerd. De eigenaren van Rostwijk hebben het bureau Joris Driehuis Groene Diensten opdracht gegeven de werkzaamheden in het kader van de quickscan en de natuurtoets uit te voeren.

1.4 Werkwijze

Het onderzoek in het kader van de quickscan vond plaats door middel van een documentstudie en een veldbezoek. Bij de documentstudie is gebruik gemaakt van de gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), het rapport avifauna Nationaal Park Dwingelderveld e.o. 2021 van Dhr. J. Kleine en met mondelinge mededelingen van dhr. J. Kleine. Tijdens het veldbezoek is op de locatie van de werkzaamheden gezocht naar de aanwezigheid en/of vaste verblijfplaatsen van fauna en de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van de verzamelde gegevens is een effectbeoordeling en een toetsing uitgevoerd. Bij toetsing wordt gekeken of het gebied geschikt is voor beschermde soorten, of er (sporen van) beschermde plant- en diersoorten zijn waargenomen en of de aanpassingen een negatief effect hebben op beschermde soorten en/of het beschermde gebied en of er wel of geen nader onderzoek nodig is.

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01>

Het onderzoek in het kader van de voortoets Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN) heeft plaatsgevonden op basis van een documentenonderzoek, waarbij gebruik is gemaakt van de publicaties op ruimtelijkeplannen.nl. Daarnaast heeft er telefonisch overleg plaatsgevonden met de provincie Drenthe en de Bosgroep Noord-Oost Nederland in verband met NNN en de verkregen subsidie SNL.

In dit onderzoek wordt een splitsing van het project gemaakt in drie deelprojecten, te weten:

- 1) De nieuwbouw van het nieuwe woonhuis met bijbehorende schuur. Dit deel zal als eerst gerealiseerd worden.
- 2) Het tweede deelproject betreft de restauratie van de huidige woning “het gemeentelijk Monument”.
- 3) En het derde deelproject betreft de erfinrichting en de directe omgeving van het erf. Daarbij wordt in dit rapport een link gelegd met het vervolg beheer van het gehele landgoed. Dus naast het woonerf ook de omliggende bos- en grasland percelen.

Na het verkrijgen van de benodigde vergunningen, zal de landschapsanalyse de basis zijn voor een te vervaardigen beheerplan, waarin het vervolg beheer van het gehele landgoed wordt geborgd.

1.5 Ligging plangebied

Het plangebied betreft het centrale gedeelte van het landgoed Rostwijk. Dit centrale gedeelte bestaat uit twee graslanden doorsneden door de oprijlaan en omringd door de bossen en houtwallen. Aan de noordzijde van deze open plek is het bestaande gebouw gelegen. Alle drie de deelprojecten zullen op deze open plek in het midden van het landgoed plaatsvinden. Landgoed Rostwijk is gelegen aan de Vlakendijk, op ongeveer 1,5 kilometer ten westen van het dorp Dwingeloo. Het ligt tussen de drie grootste Natura-2000 gebieden in Gemeente Westerveld, namelijk het Drents Friese Wold, het Holtingerveld en het Dwingelderveld.

Kaart 1: Ligging landgoed Rostwijk op topografische ondergrond.

Rostwijk maakt samen met Broekenlaar, Oldengaerde en Koeweide onderdeel uit van een bosgordel tussen het Nationaal Park Dwingelderveld en de Dwingelerstroom. Ten noordwesten van Rostwijk liggen enkele percelen van Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Deze percelen vormen samen met de Dwingelerstroom het projectgebied Koningsschut waar een natuurontwikkelingsproject in voorbereiding is.

Het plangebied is gelegen op het kadastrale perceel Dwingeloo M 1288. De overige kadastrale percelen van het landgoed zijn Dwingeloo M 877 en 2763. Tussen de verschillende kadastrale percelen zijn zandwegen gelegen die geen eigendom van de familie de Neef zijn.

Het betreft een landgoed van circa 8,81 hectare en bestaat uit erf (0,67 ha), opgaand bos (5,41 ha), hakhout (1,16 ha), houtwallen (0,26 ha), oprijlaan (0,29 ha) en graslanden (1,02 ha).

Op het erf staat een woonhuis met aanbouw uit 1937 en drie losliggende schuren.

Figuur 1. Kaart met verschillende percelen, het gebruik en de oppervlakte.

2. Terreinomstandigheden

In dit hoofdstuk worden de terreinomstandigheden van het plangebied en de directe omgeving beschreven.

2.1 Gemeentelijk monument en schuren

Het woonhuis is van oorsprong een vakantiehuis en een van steen opgetrokken (met spouwmuur) en met pannen gedekt gebouw uit 1937. Het later aangebouwde sanitaire gedeelte van het gebouw is eveneens van steen opgetrokken en heeft een plat bitumen dak. De muren hebben geen open stoot voegen. Wel zijn er diverse openingen waar voor vogels en vleermuizen ruimte is om in het gebouw te komen.

Foto 2. het bestaande woonhuis.

De drie schuren hebben een houtskelet en houten wanden van gepotdekselde schaaldelen. Twee daken bestaan uit houten platen afgewerkt met bitumen. Eén dak heeft een afwerking met een 'groendak' -afwerking met een dunne laag aarde met daarop beplanting-.

Foto 3. De drie houten schuren.

2.2 Hakhoutbos

Over de gehele lengte van het landgoed is een 1,1 ha langgerekt hakhoutperceel (perceel 2 op figuur 1). Aan weerszijde van het hakhoutperceel is een sloot gelegen. Hier is in 2013 het hakhout afgezet en weer redelijk goed uitgelopen. Daarnaast is de ruimte tussen de eiken stobben volgelopen met lijsterbes, vuilboom, krent, Amerikaanse vogelkers en berk. Met name die laatste twee soorten heeft voor sterke concurrentie met de eikenstobben gezorgd, waardoor het merendeel van deze eiken de afgelopen jaren zijn dood gegaan. Afgelopen winter zijn door de nieuwe eigenaar de nog levende eiken alsnog vrijgesteld. Tussen het hakhoutperceel en het centrale grasveld is een 10 meter brede strook met ratelpopulier, vuilboom, lijsterbes en berk gelegen. In het hakhoutperceel, de oostelijke sloot en bovengenoemde strook is t.h.v. het monument een dassenburcht gelegen. De sloot is ter plaatse van de burcht met zand opgevuld tot aan het maaiveld (afkomstig uit de burcht). Tevens is dezelfde sloot iets ten noordwesten van de burcht (ter hoogte van de schuren) in het verleden gedempt. Delen van de sloot waar onlangs herstel beheer van het hakhout heeft plaatsgevonden zijn goed onderhouden. De kans is aanwezig dat het project Koningschut een effect heeft op het grondwater en daarmee ook het oppervlaktewater, zoals in deze sloten van Rostwijk.

Foto 4. de pas onderhouden sloot met rechts het hakhoutbos en links het spaartelgen bos.

2.3 Eikenbossen

Het merendeel van de bossen bestaan uit voormalig eikenhakhout welke op ene zijn gezet. Een zogenaamd spaartelgen bos. In enkele percelen bestaat de opstand voor 95% uit eik, in andere percelen is er een bijmenging van beuk, Douglas, grove den en berk. De struiklaag bestaat grotendeels uit krent, vuilboom, lijsterbes en Amerikaanse vogelkers. De kruidlaag is beperkt aanwezig en bestaat uit, braam, framboos, en brede stekelvaren.

De houtwal bestaat uit een 0,5 tot 1 meter hoog en 1,5 tot 2 meter breed wallichaam met daarop voornamelijk eiken van meestal meer dan 0,5 meter (DBH) dik. Op het wallichaam staat een halfopen struiklaag en een kruidlaag wat duidt op een voedselarme tot matig voedselrijke situatie

Foto 5. Het 'dode' fijnsparren bos met hulst ondergroei.

2.4 Fijnsparbos

Het noordoostelijk bosperceel (perceel 5 in figuur 1) bestaat uit dode fijnspar. Deze fijnsparren zijn afgelopen 3 jaar vanwege de droogte en door het kevertje 'de letterzetter' doodgegaan. De dode bomen staan nog grotendeels overeind, maar staan wel op instorten. De ondergroei van dit perceel bestaat voornamelijk uit hulst met een bijmenging van berk en lijsterbes.

2.5 Bosranden en houtwal

De bosranden en de houtwal hebben een vergelijkbare samenstelling, waarbij de verhoudingen van de verschillende soorten wel verschillen. De boomlaag bestaat uit zomereik, berk, beuk en ratelpopulier. Met daaronder een struiklaag van berk, hulst, vuilboom, krent, vlier, lijsterbes en ratelpopulier. Lokaal staat er ook beuk en meidoorn. De kruidlaag bestaat uit framboos, witbol, braam en brede stekelvaren. Op enkele locaties is salomonszegel en eikvaren waargenomen. Lokaal zijn er grond en stobben in de bosrand en houtwal gedeponeerd. Daar is meer brandnetel, hondsdrif en gele dovenetel aanwezig. Dit zijn meer-zogenaamde ruderaal- voedselrijkere omstandigheden. In de houtwal aan de zuidoostelijke punt van het centrale grasland is een enkele dassenpijp -een zogenaamde bijburcht- aanwezig. In de bomen in de houtwal en de bosrand zijn enkele bomen met gaten aangetroffen.

Foto 6. ruderaal ondergroei van de houtwal op o.a. gedumpt boomstronken.

2.6 Graslanden

Centraal op het landgoed is aan weerszijde van de oprijlaan een grasland gelegen (percelen 6 en 7 van figuur 1). Daarnaast is er een grasland aan de noordzijde van het landgoed (perceel 3 van figuur 1). In het natuurbeheerplan van de provincie Drenthe hebben deze graslanden het beheertype kruiden en faunarijke grasland (12.02). Momenteel worden deze graslanden regelmatig gemaaid, waardoor ze eerder de uitstraling van een gazon hebben dan van een natuurlijk grasland. Het beheer van het grasland in het verleden is niet bekend. Maar gezien de soortensamenstelling met overwegend witbol en reukgras, lijkt het erop dat de percelen niet zijn bemest. Doordat het maairegime niet optimaal is geweest, is een ontwikkeling naar een kwalitatief kruiden en faunarijke grasland achterwege gebleven. Momenteel wordt met een aangepast maairegime en inbreng van zaad van gewenste soorten een meer bloemrijker grasland gecreëerd. Op het westelijke perceel heeft eerder een bos met ratelpopulier gestaan. Deze is gekapt en de stobben zijn verwijderd. De herplant, met Douglas en eik, van dit bos heeft weer plaatsgevonden op een deel van het oostelijk en noordelijke perceel. Deze grotendeels mislukte herplant is in begin 2022 verwijderd.

Foto 7. Het noordelijk grasland.

3. Aanpassingen

Bij het onderdeel 'Aanpassingen' van deze notitie worden de verschillende maatregelen toegelicht. De aanpassingen zijn opgedeeld in de drie deelprojecten.

3.1 Deelproject 1. Nieuwbouw hoofdwoning en ecoschuur.

Haaks op de oprijlaan komt een rietgedekte in boerderij vorm gebouwde hoofdwoning. De woning krijgt een afmeting van 30,6 bij 10,6 meter. Het hoogste punt van de woning is ongeveer 10 meter. De woning wordt 'over de laan' gebouwd. Ter hoogte van de laan komt op de begane grond een onderdoorgang. Waardoor de oprij functie van de laan en de zichtlijn behouden blijft. De ecoschuur komt in de noordelijke hoek van de centrale open plek te liggen. De exacte ligging moet nog bepaald worden. De schuur krijgt een afmeting van 18 bij 13,6 meter. Dit deelproject wordt gestart zodra de benodigde vergunningen verkregen zijn.

Foto 8. oprijlaan t.h.v. van de toekomstige woning.

Figuur 2. Ligging bestaande gebouw, nieuwe woonhuis en ecoschuur.

Figuren 3, 4, 5 en 6. 3d impressie van het nieuwe woonhuis en ecoschuur.

3.2 Deelproject 2: restauratie bestaande woning het “gemeentelijke monument”

De bestaande woning wordt gerestaureerd, de bestaande aanbouw en 3 losliggende schuren worden gesloopt. Daarnaast komt er een nieuwe aanbouw van circa 7 bij 6,70 meter. Het bestaande monumentale gebouw wordt gerestaureerd en aangepast aan de hedendaagse eisen qua comfort en isolatie. Daarbij zullen bestaande openingen in het gebouw verdwijnen. Dit deelproject wordt pas gestart nadat deelproject 1, de bouw van de nieuwe woning gereed is. Tijdens de bouw van de nieuwe woning wordt er tijdelijk gewoond in het monument.

Figuren 7 en 8. 3d impressie van bestaande gebouw (het ‘monumentje’) en de nieuwe aanbouw.

3.3 Deelproject 3: erfinrichting en directe omgeving

De nieuwe erfinrichting is gebaseerd op verschillende zones. De zone ten noorden van de woning – tussen de woning en de ecoschuur en het monument wordt het intensiefst gebruikt. Hier zal een terras, toegangsweg, paden en een tuin om het monumentje worden aangelegd, die ook intensief gebruikt zullen worden. De Oostelijke zone (grotendeels ten oosten van de laan) zal intensiever gebruikt worden dan de westelijke zone. Het zuidoostelijke deel van de tuin zal een beeld van een gazon krijgen. Maar waar niet

dagelijks gebruik van wordt gemaakt. Het westelijke deel wordt een natuurlijk grasland, al dan niet met fruit- of notenbomen.

In de centrale open ruimte wordt een greppel en een laagte gegraven ten behoeve van opvang en afvoer van overtollig hemelwater. Op de zuidoostelijk hoek komt een verhoging in het terrein. De houtwal ten oosten van de woning is nu, door verruiging deels breder dan de oorspronkelijke houtwal. De uit voornamelijk ratelpopulier (5 a 10 cm dbh.) bestaande ruigte zone (1,5 are) wordt gekapt en aan het naastgelegen grasland/gazon toegevoegd. De houtwal wordt binnen de kaders van het toekomstige beheerplan in actief beheer genomen. Het middelste deel van de houtwal, daar waar vanuit de nieuwe woonhuis uitzicht richting Dwingeloo is, wordt het struweel regelmatig afgezet. Mogelijk krijgt de struiklaag in de houtwal hier de vorm van een vlechtheg. De huidige overstaanders blijven behouden echter wordt van deze bomen wel het waterlot verwijderd.

De randzone van circa 10 meter van de noordelijke en zuidelijke bosrand wordt intensiever beheert. Hier wordt een laagduinning uitgevoerd door enkele dunnere bomen te verwijderen. De dikkere bomen, met holten, worden gespaard. Door de ingreep ontstaat er een rustiger en parkachtig bosbeeld met grote vrijgestelde bomen. Er wordt gestuurd naar een struiklaag van lijsterbes, vuilboom, krent en hulst. De Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier wordt hier afgezet en eventueel met stronk en al verwijderd. Het streven is naar een kruidlaag van gras, varens en stinzeplanten. De huidige ruigtebegroeiing is deels ontstaan door het in het verleden deponeren van stobben, grond en organisch materiaal. Deze oorzaken van de verruiging worden verwijderd.

Vanuit het erf gezien wordt de overgang tussen het bewoonde centrale gebied en de rest -wat meer natuurlijker deel- van het landgoed benadrukt. Zo neemt staat van onderhoud/ netheid af naarmate de bosrand gepasseerd is. Op de overgang van het parkbos en de rest van het bos komt een takkenril te liggen. Op de overgang van het toekomstige natuurlijke grasland met boomgaard/notenggaard wordt een heg op een aarde steilrand geplant. Dit is de harde grens tussen dit grasland en de struweel zone die daarachter is gelegen.

Verder van de woning gelegen worden wandelpaden door het bos aangelegd. Waar de wandelpaden sloten kruisen, komen met hout afkomstig van het landgoed vervaardigde, bruggen. De paden worden gerealiseerd door het wegschrappen van de humuslaag en het aanbrengen van zand of houtsnippers.

Figuur 9. situering gebouwen in de nieuwe situatie. Schets komt uit landschapsanalyse Rostwijk 2022.

Het noordelijk grasland wordt voor een belangrijk deel beplant met inheemse struweel soorten. Het verlengde van de laan (de centrale zichtas) en de grens met de omliggende houtwal blijven onbeplant. Op deze locatie vindt de beplanting van de 35 are herplantplicht plaats.

Vervolgbeheer.

Niet in het kader van deze landgoedontwikkeling, maar in het kader van het toekomstige beheer zullen de volgende maatregelen genomen worden:

- Vitaliseren voormalige eikenhakhoutbossen. Door een lichte handmatige dunning, eventueel aanplant en het sturen op menging.
- Herstel van het hakhoutperceel. Door het vrijzetten van de nog levende stobben, het verwijderen van Amerikaanse vogelkers en het aanplant van nieuwe eiken ter plaatse van afgestorven hakhoutstobben.
- Het actief beheren en behouden van de houtwal. Door lokaal het wallichaam te herstellen, Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier te bestrijden, overstaanders te verzorgen, nieuwe struiken aan te planten en bij dunningen van naastgelegen bos de scheiding tussen bos en de houtwal te verduidelijken.
- Onderhoud laan. Door het vrijzetten van de laanbomen door in achterliggend bos Amerikaanse vogelkers en concurrerende bomen bij een dunning te verwijderen.
- Aanplant klimaatbestendig bos t.p.v. dode fijnsparren. Met behoudt van de gevarieerde ondergroei worden de bestaande fijnsparren gekapt en wordt er nieuw bos met soorten als Douglas, beuk, linde en tamme kastanje geplant.

Figuur 10. Masterplan Rostwijk, landschappelijk inpassing

Foto 9. bosrand met verruigging met o.a. brandnetel door dumping van stobben.

Planning

De maatregelen met betrekking tot het erf worden uitgevoerd voorafgaand, tijdens en na het realiseren van de andere twee deelprojecten.

4. Resultaat toetsing soortenbescherming

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het documentonderzoek en het veldonderzoek nader toegelicht.

4.1 Documentonderzoek

Voor het documentonderzoek is gebruik gemaakt van het rapport Avifauna Nationaal Park Dwingelerveld en omgeving 2021 van dhr. J Kleine. Tevens heeft dhr. Kleine extra gegevens over deze locatie aangeleverd, omdat Rostwijk buiten het standaard onderzoeksgebied van dit rapport valt. Daarnaast zijn de actuele gegevens met hulp van [www.quickscanhulp](http://www.quickscanhulp.nl) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd. Gezien de terreinomstandigheden is er niet voor de diverse plant- of diersoorten een uitgebreidere documentatie of specifieke informatie opgevraagd.

Voor de periode 2017-2022 zijn de soortverspreidingsgegevens bij NDFF opgevraagd, waarbij ten behoeve van de leesbaarheid alleen de waarnemingen in een afstand van 0-5 kilometer in het rapport zijn opgenomen. De gegevens van de soorten op 5-10 kilometer zijn wel opgenomen in de bijlage en meegenomen in de analyse. In de tabellen bij de verschillende soortengroepen staat de soort benoemd met daarachter het beschermingsregime. Hierbij staat:

- Wnb. voor Wet natuurbescherming
- Vrl. voor Vogelrichtlijn
- Hrl. voor Habitatrichtlijn

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten.

4.2 Veldonderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie en de omgeving nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Tevens werd tijdens het veldbezoek een beeld geschetst van de abiotische omstandigheden van de planlocatie. Op basis waarvan de terreingeschiktheid voor beschermde soorten is ingeschat.

Op 13 juni jl. is door Ing. J. Driehuis een veldonderzoek uitgevoerd. Er was lichte bewolking, maar geen neerslag en ongeveer 15 graden Celsius, met een matige wind vanuit het noordoosten. Tijdens het veldbezoek is een opname gemaakt van de bestaande vegetatie en de (sporen van) dieren. Er heeft geen volledige plantenkartering plaatsgevonden. Het onderzoeksgebied betrof het centrale grasland, de bestaande gebouwen en de directe omgeving daarvan. Zoals de bosranden en aangrenzende bospercelen. Op 18 juni, 3 en 10 juli hebben -in het kader van aanvullend onderzoek- ook veldbezoeken plaatsgevonden. De informatie m.b.t. deze veldbezoeken worden opgenomen in de rapportage die bij dit aanvullend onderzoek hoort.

4.3 Beschermde soorten

Vogels.

De in tabel 1 weergegeven vogels zijn op een afstand van 0-5 kilometer in de NDFF opgenomen. Tijdens het veldbezoek zijn voor een dergelijk gebied (een landschap met houtwallen, schrale graslanden en bos) algemene soorten waargenomen. Namelijk grote lijster, zwartkop, winterkoning, koolmees, roodborst en merel. In en om de naast gelegen graanakker zijn geelgors en kwartel geconstateerd. In het voorjaar van 2022 heeft er een witte kwikstaart onder de pannen van het woonhuis gebroed. Huismus en gierzwaluw

zijn in de omgeving van de gebouwen op Rostwijk niet bekend en tijdens de veldbezoeken ook niet waargenomen.

Er zijn vanuit de NDFF en tijdens het veldbezoek twee jaarrond beschermde nesten en enkele holtes in bomen waargenomen. Deze staan weergegeven op kaart 2. In het aangrenzende landgoed Broekenlaar heeft in 2021 een buizerd gebroed (J. kleine 2022). In het verleden hebben in dit gebied ook sperwer, wespndief en havik gebroed. De laatste had een nest in het inmiddels dode fijnsparbos, (restanten van) een nest zijn nu niet meer waargenomen.

Tijdens het een veldbezoek op 3-07-2022 zijn de horsten gecontroleerd en is op 1 horst een jonge buizerd waargenomen. De ander horst is momenteel niet in gebruik. De andere bovengenoemde soorten broeden momenteel niet in het plangebied zelf. Van deze soorten is bekend waar zij in de directe omgeving wel broeden. De meest waargenomen vogels zijn geen typisch broedvogels voor het plangebied. Voor de algemene broedvogels die voorkomen in het plangebied kunnen de erfinrichtingsmaatregelen een positieve bijdrage leveren, door de aanleg van meer inheems struweel.

Naam	Beschermingsregime
Boomvalk	wnb-vrl
Buizerd	wnb-vrl
Gierzwaluw	wnb-vrl
Grote gele kwikstaart	wnb-vrl
Havik	wnb-vrl
Huismus	wnb-vrl
Ooievaar	wnb-vrl
Roek	wnb-vrl
Sperwer	wnb-vrl
Steenuil	wnb-vrl
Wespendief	wnb-vrl
Kerkuil	wnb-vrl
Ransuil	wnb-vrl
Slechtvalk	wnb-vrl
Zwarte wouw	wnb-vrl

Tabel 1. In de NDFF geregistreerde vogel waarnemingen 0-5 kilometer.

Foto 10. boom met holte.

De voorgenomen aanpassingen hebben dan ook geen blijvend negatief effect op de aanwezige broedvogels.

Wel dienen de maatregelen waarbij bomen of struweel worden gezaagd niet plaats te vinden wanneer er vogels broeden. Tevens kan er bij het ontwerp van de gebouwen rekening worden gehouden met vogels als huismus, huiszwaluw, boerenzwaluw, gierzwaluw en kerkuil.

Reptielen.

De in tabel 2 weergegeven reptielen zijn op een afstand van 1-5 kilometer in de NDFF opgenomen. De waarnemingen opgenomen in het avifauna rapport met betrekking tot het Dwingelderveld bevestigt deze informatie. Er zijn tijdens het veldbezoek dan ook geen reptielen waargenomen. Het plangebied is geen typisch habitat voor deze diersoorten. Met uitzondering van de hazelworm en ringslang is niet de verwachting dat deze diersoorten in het plangebied voorkomen.

Naam	Beschermingsregime
Adder	
Gladde slang	wnb-hrl
Hazelworm	
Levendbarende hagedis	
Ringslang	

Tabel 2. In de NDFF geregistreerde reptielen waarnemingen 1-5 kilometer.

De verwachting is dan ook niet dat deze soorten nadelige effecten ondervinden van de beoogde aanpassingen.

In het toekomstige beheer zou wel rekening met ringslang gehouden kunnen worden door broeihopen aan te leggen.

Amfibieën.

De in tabel 2 weergegeven amfibieën zijn op een afstand van 1-5 kilometer in de NDFF opgenomen. Conform het rapport van dhr. Kleine is dit in de lijn der verwachtingen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen. De houtwal en de bosranden binnen het plangebied kunnen geschikt zijn als landbiotoop voor amfibieën. Deze blijven binnen de beoogde aanpassingen in stand. De aanwezige sloten bevatten zelfs in de natte periode van de winter 2022-2023 geen water (eigen waarneming). Deze zijn dan ook niet geschikt als voortplantings- of overwinteringsbiotoop voor amfibieën.

Naam	Beschermingsregime
Bastaardkikker	
Boomkikker	wnb-hrl
Heikikker	wnb-hrl
Kamsalamander	wnb-hrl
Poelkikker	wnb-hrl
Rugstreeppad	wnb-hrl

Tabel 3. In de NDFF geregistreerde amfibieën waarnemingen 1-5 kilometer.

De belangrijkste aanpassingen vinden buiten geschikt biotoop voor amfibieën plaats. De verwachting is dan ook niet dat de aanpassingen een negatief effect op amfibieën hebben. Wel zou met het aanleggen van een poel een geschikt leefgebied voor onder andere boomkikker kunnen ontstaan. Deze soort is in deze omgeving in opmars.

Foto 11. Vleermuisinventarisatie op 3 juli. Moment van invliegen van gewone dwergvleermuis . Met op de foto aangegeven de locatie van een wespennest en de locatie van het nest van een witte kwikstaart.

Zoogdieren.

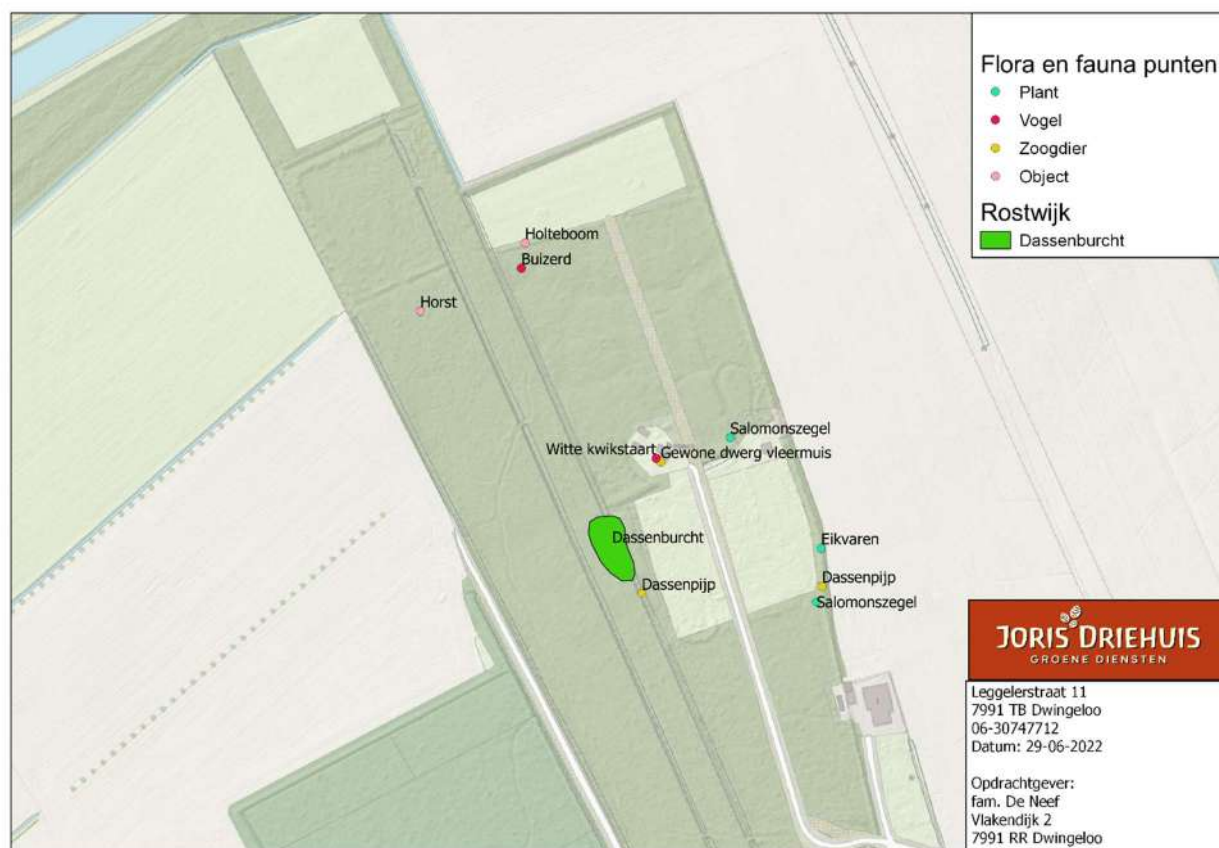
De in de tabel 4 opgenomen zoogdieren zijn afgelopen 5 jaar conform de NDFF waargenomen in de omgeving van het plangebied. Daarnaast zijn er in het plangebied vraat-, krap- en veegsporen en prenten van reeën tijdens het veldbezoek waargenomen. Op 18 juni en 3 juli heeft, tijdens een extra veldbezoek, een avond- en ochtendinventarisatie van vleermuizen plaatsgevonden. Tijdens deze inventarisatie is de aanwezigheid van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger vastgesteld. Bij de ochtend inventarisatie is vastgesteld dat er 4 gewone dwergvleermuizen invlogen nabij de schoorsteen boven de zuidelijk gevel van het woonhuis.

In het omliggende bos en de houtwal zijn bomen met holtes waargenomen. Deze kunnen geschikt zijn voor bijvoorbeeld vleermuizen, boommarters of eekhoorns.

Foto 12. Krap- en veegsporen van een ree.

Er is een grote dassenburcht op de grens van het plangebied en enkele dassenpijpen binnen het plangebied aanwezig (zie kaart 2). In het najaar van 2021 is het gebruik van de burcht middels wildcamera's vastgelegd. Waarbij naast de dassen een vos ook gebruikt maakt van een deel van de burcht. De activiteiten in de dassenburcht lijken zich te verplaatsen in zuidwestelijk richting. De uitgangen dicht bij de bewoning lijken minder intensief gebruikt te worden. Daarentegen vindt er aan de andere zijde van de burcht uitbreiding plaats. De dichtstbijzijnde uitgang van de dassenburcht ligt op circa 35 meter van het terras van het monument. Het tussenliggende gebied wordt gebruikt als machine opslag.

Kaart 2. Flora en fauna elementen op Rostwijk.

De verwachting is dat de diverse zoogdieren regelmatig in het om het plangebied aanwezig zijn. Voor de meeste van de aanwezige diersoorten maakt het plangebied onderdeel uit van hun foerageergebied. Waarbij het plangebied voor diverse soorten vleermuizen, dassen, vossen, marterachtigen -zoals hermelijn, steenmarter en wezel- en voor diverse muizensoorten ook een belangrijk onderdeel van hun leefgebied kan uitmaken.

Naam	Beschermingsregime
Boommarter	
Eekhoorn	
Egel	
Gewone dwergvleermuis	wnb-hrl
Haas	
Otter	wnb-hrl
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Wolf	wnb-hrl
Baardvleermuis	wnb-hrl
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	wnb-hrl
Bunzing	
Das	
Franjestaart	wnb-hrl
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	wnb-hrl
Gewone grootoorvleermuis	wnb-hrl
Grote bosmuis	
Hermelijn	
Konijn	
Laatvlieger	wnb-hrl
Meervleermuis	wnb-hrl
Rosse vleermuis	wnb-hrl
Ruige dwergvleermuis	wnb-hrl
Watervleermuis	wnb-hrl
Wezel	
Das	-
Eekhoorn	-
Haas	-
Konijn	-
Otter	wnb-hrl

Tabel 4. In de NDFF geregistreerde zoogdieren waarnemingen 0-1 km

Foto 13, 14 en 15. Verschillende onderdelen van de dassenburcht.

De maatregelen vinden plaats binnen het foerageergebied van meerdere zoogdieren en in het leefgebied van enkele zoogdieren. Het plangebied beslaat slechts een klein deel van het foerageergebied van deze zoogdieren en de effecten van de aanpassingen zijn beperkt. Echter zal de toename van menselijke aanwezigheid en een toename aan bijbehorend geluid een effect hebben op het foerageergedrag van bijvoorbeeld reeën en dassen. Tevens zou de toename van de aanwezigheid van honden een effect op deze diersoorten kunnen hebben. Dit zou een verandering in het gedrag van deze diersoorten teweeg kunnen brengen. Echter worden deze individuen en of soorten niet in hun voortbestaan bedreigt.

De gevel van de nieuw te bouwen woning ligt op circa 40 meter ten opzichte van de dichtstbijzijnde burcht dit is verder dan de gevel van het huidige gebouw.

Het foerageergebied van vleermuizen wordt wel beïnvloed, maar blijft grotendeels in tact. Lijnvormige elementen en beplanting en open ruimtes blijven namelijk behouden. De toename van erfverlichting kan een negatief effect hebben op het optimaal kunnen benutten van dit foerageergebied. Bij renovatie van het monumentje kunnen verblijfplaatsen van laatvlieger, grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis verloren gaan. De schuren zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Aanbevolen wordt om voorafgaand aan de restauratie van het monument aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen in het monumentje en ook om een beeld te krijgen van het foerageergebied. De eerste onderzoekrondes in dit kader hebben al plaatsgevonden. Bij het ontwerp van de nieuwbouw kan reeds rekening worden gehouden met compenserende maatregelen ten behoeve van vleermuizen. Tevens dient er een, bij de nadere uitwerking van ontwerp van het erf, verlichtingsplan gemaakt te worden, waar rekening wordt gehouden met zoveel mogelijk behoud van de duisternis.

De dassenburcht is gebouwd in een periode dat er al menselijke activiteiten in de nabijheid aanwezig waren. Echter niet zo intensief als na de beoogde aanpassingen. Er lijkt momenteel een verplaatsing naar het zuidwesten plaats te vinden. Echter is de verwachting dat de burcht in gebruik blijft. Om onnodige verstoring te voorkomen is het wenselijk om voor mensen en honden een natuurlijk barrière op te werpen tussen het erf en de burcht. Dit is reeds in het ontwerp opgenomen. Tevens is het te adviseren om de activiteiten op het westelijke natuurlijke grasland/boomgaard te beperken.

Foto 16. het gemeentelijk monument met op de voorgrond het zwembad op het westelijk natuurlijke grasland. Op circa 20 meter van de dassenburcht.

Ongewervelden (vlinders, libellen en overige insecten).

In de gegevens uit de NDFF zijn in het plangebied diverse soorten uit deze soortengroepen opgenomen (zie tabel 5). Gezien de terreinomstandigheden van het plangebied is, met uitzondering van de noordse winterjuffer, het niet geschikt als leefgebied voor deze diersoorten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde ongewervelden waargenomen. Voor de noordse winterjuffer is als overwinteringsgebied een halfopen landschap met lage vegetatie met vuilboom en lijsterbes van belang. Het weer actief beheren van de houtwallen en het hakhout heeft een positief effect op de overwinteringsbiotoop van deze soort.

Naam	Groep	Beschermingsregime
Aardbeivlinder	Dagvlinders	
Gentiaanblauwtje	Dagvlinders	
Grote vos	Dagvlinders	
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	
Kommavlinder	Dagvlinders	
Noordse winterjuffer	Libellen	wnb-hrl
Beekrombout	Libellen	
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl

Tabel 5. In de NDFF geregistreerde ongewervelden waarnemingen 0-5 kilometer.

Op basis van de beschikbare informatie worden er met de beoogde aanpassingen geen negatieve effecten op beschermde soorten verwacht. De aanwezigheid van open water, het actief beheren van het hakhout en houtwallen, het terugdringen van uitheemse bomen en struiken, de aanplant van meer struweel met inheemse soorten en creëren van geleidelijk opgaande bosranden zal een positief effect op ongewervelde hebben.

Vissen.

Binnen het plangebied komt geen permanent open water voor. De aanpassingen hebben geen effect op open water en zodoende ook geen effect op beschermde vissoorten.

Flora.

In de NDFF zijn in de directe omgeving van het plangebied 3 vaatplanten opgenomen (zie tabel 6). Korensla komt voor op graanakkers en wegbermen. De verwachting is niet dat korensla in het plangebied voorkomt. Dit geldt ook voor dennenorchis, welke in de naaldbossen van het nabijgelegen Dwingelderveld voorkomt (kleine 2021) en voor drijvende waterweegbree die voorkomt in enkele vennen in het Dwingelderveld. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Wel zijn de niet beschermde salomonszegel en eikvaren waargenomen. De nieuwbouw vindt plaats op het grasland. Dit grasland is matig voedselarm en wordt regelmatig gemaaid. De omstandigheden doen vermoeden dat hier geen beschermde plantensoorten voorkomen.

Naam	Beschermingsregime
Dennenorchis	
Drijvende waterweegbree	wnb-hrl
Korensla	

Tabel 6. In de NDFF geregistreerde vaatplanten waarnemingen 1-5 kilometer.

De aanpassing betreft grotendeels het natuurlijke grasland alleen de berm van de zandweg, waar door de terreinomstandigheden geen beschermde plantensoorten zijn te verwachten en ook niet bekend zijn of tijdens het veldbezoek waargenomen. De verwachting is dan ook dat er vanuit de maatregel geen negatief effect op beschermde plantensoorten uitgaat.

Aanbevolen wordt om het westelijk grasland als kruiden en faunarijkgasland te gaan beheren conform de richtlijnen van Bij12 die daarvoor gelden. Het beheer kan daarbij zo aangepast worden dat er rekening wordt gehouden met de wensen van de eigenaar.

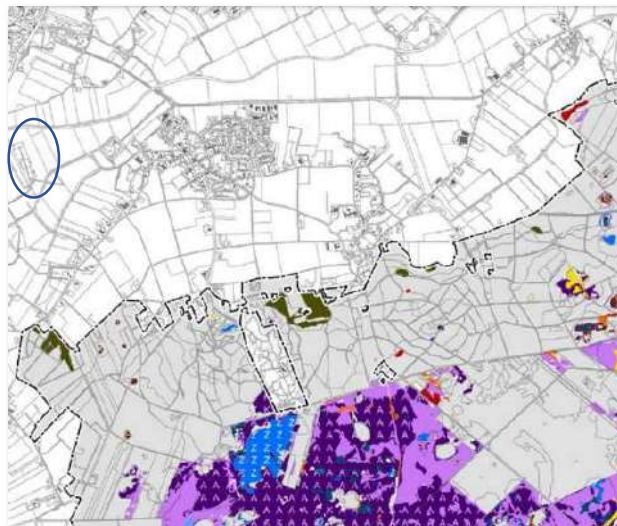
5. Resultaat toetsing gebiedsbescherming

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het documentonderzoek in het kader van gebiedsbescherming uitgevoerd. De effecten van de aanpassingen worden getoetst op de doelen van het nabijgelegen Dwingelderveld. Daarna wordt het plan getoetst op de doelen van het Natuur Netwerk Nederland (NNN).

5.1 Natura 2000

Het plangebied ligt in de nabijheid van drie Natura 2000 gebieden. Het Holtingerveld ligt op circa 3,2 km, Het Drents- Friese Wold op 2,8 km en het Dwingelderveld op 1,4 kilometer. Op figuur 11 is de ligging van het plangebied ten opzichte van het Dwingelderveld weergegeven. Op deze kaart staan ook de aanwezige habitattypes weergegeven. Het dichtbij zijnde habitatype is H9190 Oude eikenbossen (donkergroene kleur op de kaart). De overige habitattypen, - soorten en vogelrichtlijn zijn opgenomen in bijlage 2.

Gezien de beperkte externe werking van de aanpassingen en de ruime afstand ten opzichte van het Natura 2000-gebieden wordt enerzijds alleen getoetst aan het Dwingelderveld en verwezen naar het beheerplan van het Dwingelderveld voor de instandhoudingsdoelen.

Figuur 11. Locatie plangebied ten opzichte van het Natura 2000 gebied Dwingelderveld.

Planontwikkelingen in de nabijheid van Natura 2000-gebieden dienen getoetst worden op de volgende onderdelen:

- Verlies aan oppervlakte en versnippering.

Verlies aan oppervlakte en versnippering in relatie tot Natura 2000 is niet van toepassing gezien de ruime afstand van het Natura 2000-gebied. In relatie tot NNN is dit wel van toepassing en wordt daar behandeld.

- Verstoring door mechanische effecten.

Ook verstoring door mechanische effecten zijn niet te verwachten in verband met de ruime afstand ten opzichte van het Dwingelderveld. Binnen het ontwikkelingsplan van Rostwijk wordt nagedacht over het recreatief aantrekkelijk maken van dit gebied. Dit sluit aan bij het plan van het Nationaal Park Dwingelderveld om juist de recreatie in het omliggende gebied een impuls te geven en zojuist het Natura 2000-gebied meer te ontzien.

- Optische verstoring.

De aanpassingen blijven binnen de kaders van de beplanting en is zodoende nauwelijks zichtbaar en in ieder geval niet vanaf de Natura 2000-gebieden. Echter is het wel mogelijk dat er een toename aan licht is, welke van buiten het plangebied waarneembaar is. De toendra rietgans is een in de vogelrichtlijn beschermde vogelsoort voor het Dwingelderveld in de categorie 'niet broedvogelsoorten. Deze overwinterende ganzen foerageren op de landbouwgronden in de beekdalen. Hoewel dit voor 2021 niet is vastgesteld dat in dit deel van het beekdal is gefoerageerd (Kleine 2022). Is dit wel in de lijn van de verwachting. Omdat ganzen bij daglicht hier foerageren is er geen verstoring door licht te verwachten. Tevens is er een nabijgelegen woning die zonder tussenliggende beplanting grens aan dit foerageergebied. Het voorkomen van lichtverstoring wordt meegenomen in het verlichtingsplan.

- Geluidsverstoring.

Hierbij geldt hetzelfde als bij optische verstoring. De afstand ten opzichte van de Natura 2000 is dusdanig groot dat er geen verstoring te verwachten is. Ook de verstoring op foeragerende ganzen in het beekdal is te verwaarlozen.

- Verontreiniging

Er vindt geen verontreinigende externe werking plaats.

- Vermesting, verzuring door stikstof depositie uit de lucht.

Er vindt geen direct effect van vermisting of verzuring door stikstof depositie uit de lucht de aanpassingen plaats. Mogelijk is een indirect effect van stikstof aanwezig in verband met de nieuwbouw. Dit zal in de afzonderlijke Aerius berekening aangetoond worden.

- Verdroging.

Er vinden geen aanpassingen plaats die effect hebben op de waterhuishouding buiten het plangebied.

5.2 NNN

Landgoed Rostwijk is volledig gelegen binnen de NNN, omdat er sprake is van functieverandering is een verdere toetsing aan de beleidskaders van NNN van toepassing.

De percelen van landgoed Rostwijk zijn opgenomen in het natuurbeheerplan van de provincie Drenthe. Dit natuurbeheerplan bevat een kaart met doelen (natuurbeheertypen) per perceel die jaarlijks herzien wordt. De natuurbeheertypen komen overeen met kaart uit 2017 (figuur 12) die behoort bij de aanvraag Subsidie Natuur en landschap (SNL). Deze subsidie is vanaf 2017 door de vorige eigenaar ontvangen. De subsidietermijn loopt tot 1 januari 2023. Het grootste deel van het gebied heeft het beheertype dennen-eiken- beukenbos (zonder productie), daarnaast droog hakhout, kruiden en faunarijk grasland en droog bos (met productie). Voor de locatie van het monument wordt geen subsidie ontvangen, echter maakt dit wel onderdeel uit van het NNN.

Figuur 12. verschillende beheertype op landgoed Rostwijk.

Het bestemmingsplan is leidend boven het provinciale beleid in het kader van NNN. De huidige bestemmingen van landgoed Rostwijk zijn te zien op figuur 13. Het overgrote deel heeft de bestemming 'bos'. De omgeving van het monument heeft de bestemming 'wonen' (61 are). Echter ligt deze bestemming voor een groot deel op de locatie waar nu bos aanwezig is. Er staat op de bestemmingsplan kaart geen specifiek bouwvlak weergegeven. Het gehele vlak met bestemming wonen wordt gezien als potentieel bouwvak. Indien het vlak met de bestemming wonen wordt verplaatst conform figuur 15 kunnen de beoogde aanpassingen plaatsvinden zonder verlies van het areaal bestemming bos, natuur of landbouw. Artikel 2.28 van de Provinciaal Omgevings Verordening (POV) Drenthe uit 2018 geeft de gemeente de ruimte om deze aanpassing door te voeren.

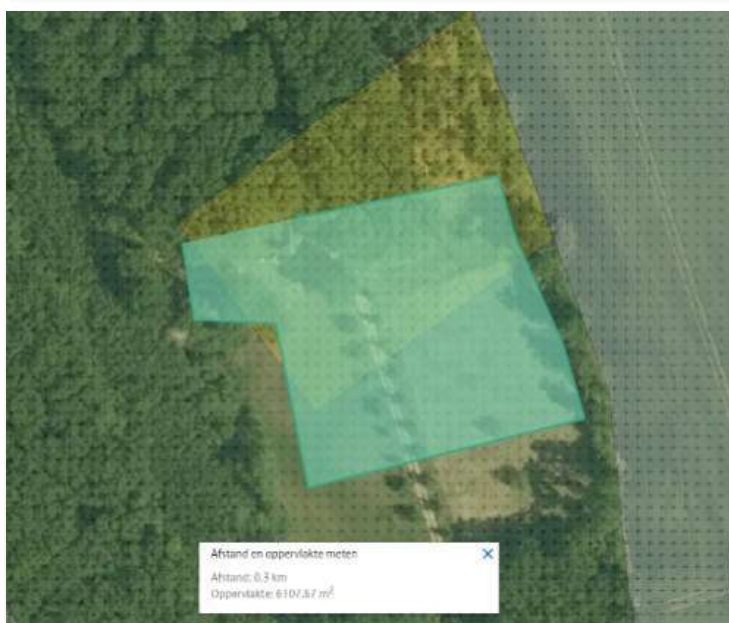
Na het uitvoeren van de aanpassingen wordt geadviseerd om de beheertype binnen het natuurbeheerplan Drenthe aan te passen conform de nieuwe situatie.

Figuur 13. bestemmingsplankaart geheel Rostwijk.

Figuur 14. bestemmingsplankaart detail thv de woning.

Figuur 15. bestemmingsplankaart met daarin de benodigde oppervlakte voor het toekomstige erf.

6. Resultaat toetsing houtopstanden

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het documentonderzoek in het kader van bescherming houtopstanden beschreven.

De vorige eigenaar van Landgoed Rostwijk heeft in 2013 maatregelen genomen waarbij op de locatie waar de nieuwe woning wordt gerealiseerd een bosperceel van ratelpopulier is gekapt. Ten behoeve van deze boskap is bij de provincie een kapmelding gedaan. De kap diende gecompenseerd te worden met een herplant. Deze herplant is deels op drie locaties aangeplant, echter door reeënvraat niet van de grond gekomen. De nieuwe eigenaar heeft contact opgenomen met de handhaver van de Provincie. Er is afgesproken dat in het plantseizoen 2022 -2023 de herplant van 35 are alsnog -vakkundig- wordt uitgevoerd. De herplant wordt uitgevoerd binnen de kaders van de ontwikkeling van het landgoed en de bijbehorende landschapsanalyse.

In verband met het geplande onderhoud aan het hakboutbos, de houtwallen en het omvormen van het dode fijnsparbos is een kapmelding gedaan. Door natuurlijke verjonging, uitlopen van bestaande eiken hakhoutstobben en door aanplant zal er binnen de officiële termijn van 3 jaar op deze locaties gezorgd worden voor de aanzet van een nieuwe generatie bos.

Binnen de geplande aanpassingen wordt nog eens 1,5 are aan extra bosopstand verwijderd. Dit betreft ongewenste ruigte begroeiing naast de houtwal van voornamelijk ratelpopulier. Hier wordt voor een kapmelding gezorgd. De herplant wordt gecombineerd met bovenvermelde herplant op het noordelijke grasland.

De kap van de overige bomen binnen de geplande aanpassingen vinden plaats als dunningen van betreffende bossen. De houtopstanden blijven daarbij behouden.

7. Conclusie en aanbevelingen

De informatie uit voorgaande hoofdstukken wordt gebruikt om in dit hoofdstuk tot een conclusie te komen. Tevens worden er aanbevelingen gedaan.

7.1 Conclusie

Er zijn op de planlocatie enkele nesten of vaste rust- en verblijfsplaatsen van beschermde soorten waargenomen. Dit betreft horsten, holtes in bomen en een dassenburcht en bijbehorende bijburchten. Tevens zijn zichtwaarnemingen en sporen van beschermde soorten waargenomen.

De beoogde aanpassingen van deelproject 1 en 3 hoeven geen negatief effect te hebben op beschermde soorten en of rust en verblijfsplaatsen. Echter dient daarbij wel binnen de kaders van een ecologisch werkprotocol gewerkt te worden. Binnen dit protocol zal opgenomen worden binnen welke kaders gewerkt kan of moet worden. En welke aanpassingen gedaan worden om schade aan beschermde natuur te voorkomen.

De beoogde aanpassingen van deelproject 2, het restaureren van het gemeentelijk monument, heeft mogelijk een negatief effect op rust- en verblijfsplaatsen van vleermuizen. Hier dient nader onderzoek uitgevoerd te worden waarna mogelijk een ontheffing moet worden aangevraagd. De eerste onderzoeksronde naar vleermuizen zijn inmiddels uitgevoerd. En daarbij het in- en uitvliegen van de gewone dwergvleermuis geconstateerd. In de rapportage behorende bij dit aanvullende onderzoek wordt dit nader uitgewerkt.

De beoogde aanpassingen hebben geen negatief effect op de beschermde habitattypes en doelen van het beschermde natura 2000 gebieden in de omgeving. Wel vindt er verlies aan oppervlakte NNN plaats. Echter kan dit binnen de kaders van het bestemmingsplan mits het vlak wonen verplaatst wordt. De omgevingsverordening Drenthe geeft hier ruimte voor.

De beoogde aanpassingen hebben, mits er herplant plaatsvindt, geen negatief effect op beschermde houtopstanden. Wel dient, naast de eerder uitgevoerde kapmelding, nogmaals een kapmelding gedaan te worden voor de strook langs de houtwal en de toekomstige dunningen van de houtopstanden.

De beoogde aanpassingen van deelproject 1 en 3 zijn zodoende niet in strijd met de Wet natuurbescherming. De beoogde aanpassing binnen deelproject 2 is mogelijk wel in strijd met de Wet natuurbescherming. Hier is inmiddels een nader onderzoek voor in uitvoering.

7.2 Aanbevelingen

Een quickscan toetst voornamelijk op de bedreigingen die er flora en fauna zijn en mogelijke overtredingen van de Wet natuurbescherming. Echter biedt een project als deze ook kansen. In de aanbevelingen hieronder staan de aanbevelingen opgesomd die deels ook al eerder in het rapport zijn beschreven.

Vogels

Voor vogels die als cultuurvolger gebruik maken van gebouwen biedt het project Landgoedontwikkeling Rostwijk een kans. Aanbevolen wordt om in de ecoschuur aanpassingen toe te passen ten behoeve van boerenzwaluw en kerkuil. Het gemeentelijke monument zou geschikt gemaakt kunnen worden voor huismussen met het toepassen van mussenpannen. Huismussen zijn, in verband met potentiële schade aan het rieten dak, weer minder welkom in de rietgedekte nieuwe woning. Maatregelen voor gierzwaluw en huiszwaluw zijn weer eenvoudig toe te passen aan de nieuwe woning.

Reptielen en amfibieën

Met het aanleggen van, steenhopen, een poel en broeihopen kan het terrein voor reptielen en amfibieën aantrekkelijk gemaakt worden. Het gebied heeft potentie voor bijvoorbeeld onder andere de boomkikker. Behoud van structuur in de houtwallen, het actief beheren van het hakhout en het behouden van rommelhoeken met bijvoorbeeld hout of steen zorgt voor een aantrekkelijk zomerbiotoop.

Zoogdieren

Diverse soorten opslag van materialen op het erf zorgt voor een geschikt leefgebied voor kleine marterachtige. Hier ruimte voor bieden in het bos en op de werf is eenvoudig toe te passen.

Aanbevolen is om voorafgaand aan restauratie van het monument aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen. Dit onderzoek is reeds gestart. De aanbevelingen in relatie tot vleermuizen worden uitgewerkt in dit aanvullende onderzoek. Echter kan in het ontwerp van de nieuwe woning het toepassen van open stoot voegen en inbouwvleermuiskasten al rekening met vleermuizen worden gehouden. Tevens dient er een, bij de nadere uitwerking van ontwerp van het erf, verlichtingsplan gemaakt te worden, waar rekening wordt gehouden met zoveel mogelijk behoud van de duisternis.

De dassenburcht is gebouwd in een periode dat er al menselijke activiteiten in de nabijheid aanwezig waren. Echter niet zo intensief als na de beoogde aanpassingen. Er lijkt momenteel een verplaatsing naar het zuidwesten plaats te vinden. Echter is de verwachting dat de burcht in gebruik blijft. Om onnodige verstoring te voorkomen is het wenselijk om voor mensen en honden een natuurlijk barrière op te werpen tussen het erf en de burcht. Dit is reeds in het ontwerp opgenomen. Tevens is het te adviseren om de activiteiten op het westelijke natuurlijke grasland/boomgaard te beperken. Geadviseerd wordt om de quickscan voor te leggen aan de dassenwerkgroep Drenthe, en om in samenwerking met deze werkgroep de mitigerende maatregelen te bepalen.

flora

Aanbevolen wordt om het westelijk grasland als kruiden en faunarijkgasland te gaan beheren conform de richtlijnen van Bij12 die daarvoor gelden. Het beheer kan daarbij zo aangepast worden dat er rekening wordt gehouden met de wensen van de eigenaar.

Beleid

Bij het realiseren van het project is de natuurbeheerplan kaart van de provincie niet meer actueel. Geadviseerd wordt om de aanpassingen door te geven aan desbetreffend team van de Provincie Drenthe, zodat de kaart geactualiseerd kan worden.

Ecologisch werkprotocol

Om onnodige overtredingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen en om in het kader van de 'zorgplicht' dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden. Aanbevolen wordt om daarin op te nemen om de eerste fase van de bouwactiviteiten, waarbij in de grond wordt gewerkt wat mogelijk trillingen en extra geluid veroorzaakt, niet in de (kwetsbare) voortplantingsperiode van de dassen uit te voeren. Daarnaast kan er verstoring of beschadiging van de burcht worden voorkomen om de zone tussen de nieuwbouw en de burcht de vrijwaarden van activiteiten door dit af te schermen. De sloop van de schuren moet plaatsvinden buiten de voortplantingsperiode van kleine marterachtige en vogels. Voorkoming van verstoring door licht en geluid (van onder andere vleermuizen) zal onderdeel van dit protocol uit moeten maken.

Houtopstanden

Aanbevolen wordt te blijven overleggen met desbetreffende handhavende ambtenaar van de Provincie Drenthe m.b.t. de kapmelding en reeds geplande herplant van eerdere kapmeldingen.

Bronnen

- Quickscanhulp.nl, gegevens NDFF, juni 2022
- Avifauna Nationaalpark Dwingelerveld en omgeving, 2021 Joop Kleine,
- Provinciale vrijstellingslijst <https://wetten.overheid.nl/BWBR0038668/2022-01-13#Bijlage11>
- Natuurbeheerplan 2022: <https://geo.drenthe.nl/geoportaal/src/?lang=nl&topic=nbp2017>
- Provinciale omgevingsverordening Drenthe 2018
- Landschappelijke analyse Rostwijk. Alexander Spijk, 2022.
- Beheerplan Natura 2000-gebied Dwingelerveld. <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/natura-2000-beheerplannen/30-dwingelerveld/>

Bijlage 1 Lijst NDFF waarnemingen Quickscanhulp.nl

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Noordse winterjuffer	wnb-hrl	Libellen	0 - 1 km
Boomvalk	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Buizerd	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Gierzwaluw	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Havik	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Huismus	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Ooievaar	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Roek	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Sperwer	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Steenuil	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Wespendief	wnb-vrl	Vogels	0 - 1 km
Boommarter		Zoogdieren	0 - 1 km
Eekhoorn		Zoogdieren	0 - 1 km
Egel		Zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	0 - 1 km
Haas		Zoogdieren	0 - 1 km
Otter	wnb-hrl	Zoogdieren	0 - 1 km
Rosse woelmuis		Zoogdieren	0 - 1 km
Steenmarter		Zoogdieren	0 - 1 km
Wolf	wnb-hrl	Zoogdieren	0 - 1 km
Bastaardkikker		Amfibieën	1 - 5 km
Boomkikker	wnb-hrl	Amfibieën	1 - 5 km
Heikikker	wnb-hrl	Amfibieën	1 - 5 km
Kamsalamander	wnb-hrl	Amfibieën	1 - 5 km
Poelkikker	wnb-hrl	Amfibieën	1 - 5 km
Rugstreeppad	wnb-hrl	Amfibieën	1 - 5 km
Aardbeivlinder		Dagvlinders	1 - 5 km
Gentiaanblauwtje		Dagvlinders	1 - 5 km
Grote vos		Dagvlinders	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder		Dagvlinders	1 - 5 km
Kommavlinder		Dagvlinders	1 - 5 km
Beekrombout		Libellen	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	wnb-hrl	Libellen	1 - 5 km
Adder		Reptielen	1 - 5 km
Gladde slang	wnb-hrl	Reptielen	1 - 5 km
Hazelworm		Reptielen	1 - 5 km
Levendbarende hagedis		Reptielen	1 - 5 km
Ringslang		Reptielen	1 - 5 km
Dennenorchis		Vaatplanten	1 - 5 km
Drijvende waterweegbree	wnb-hrl	Vaatplanten	1 - 5 km
Korensla		Vaatplanten	1 - 5 km
Kerkuil	wnb-vrl	Vogels	1 - 5 km
Ransuil	wnb-vrl	Vogels	1 - 5 km
Slechtvalk	wnb-vrl	Vogels	1 - 5 km

Zwarte wouw	wnb-vrl	Vogels	1 - 5 km
Baardvleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Bunzing		Zoogdieren	1 - 5 km
Das		Zoogdieren	1 - 5 km
Franjestaart	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Grote bosmuis		Zoogdieren	1 - 5 km
Hermelijn		Zoogdieren	1 - 5 km
Konijn		Zoogdieren	1 - 5 km
Laatvlieger	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Meervleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Rosse vleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	wnb-hrl	Zoogdieren	1 - 5 km
Wezel		Zoogdieren	1 - 5 km
Brede geelgerande waterroofkever	Geleedpotigen	wnb-hrl	5 - 10 km
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Oostelijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders	wnb-hrl	5 - 10 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	5 - 10 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën		5 - 10 km
Damhert	Zoogdieren		5 - 10 km
Edelhert	Zoogdieren		5 - 10 km
Gevlekte glanslibel	Libellen		5 - 10 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten		5 - 10 km
Grote modderkruiper	Vissen		5 - 10 km
Kempense heidelibel	Libellen		5 - 10 km
Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders		5 - 10 km
Knollathyrus	Vaatplanten		5 - 10 km
Rozenkransje	Vaatplanten		5 - 10 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten		5 - 10 km
Veenbesblauwtje	Dagvlinders		5 - 10 km
Veenbesparelmoervlinder	Dagvlinders		5 - 10 km
Vinpootsalamander	Amfibieën		5 - 10 km
Wezel/Hermelijn	Zoogdieren		5 - 10 km
Wild zwijn	Zoogdieren		5 - 10 km
Zilveren maan	Dagvlinders		5 - 10 km

De informatie van waarnemingen die zijn opgenomen in de NDFF, zijn opgevraagd bij Quickscanhulp.nl op 10 juni om 14:30 uur. De NDFF is een landelijke databank waar betrouwbare waarnemingen van planten en dieren met locatie, datum, tijdstip en eventuele bijzonderheden worden vastgelegd. De gegevens in de NDFF worden gevalideerd. De site [www.quickscanhulp](http://www.quickscanhulp.nl) maakt de gegevens op een eenvoudige manier toegankelijk. Voor de gedetailleerde gegevens (exacte locatie, datum, tijd en bijzonderheden) dient een volledige aanvraag gedaan te worden.

Bijlage 2 Lijst met habitats en soorten in Natura 2000-gebied Dwingelderveld.

Habitattypen

H2310	Stuifzandheiden met struikhei
H2320	Binnenlandse kraaiheidebegroeiingen
H2330	Zandverstuivingen
H3130	Zwakgebufferde vennen
H3160	Zure vennen
H4010A	Vochtige heiden
H4030	Droge heiden
H5130	Jeneverbesstruwelen
H6230	Heischrale graslanden
H7110B	Actieve hoogvenen (heideveentjes)
H7120	Herstellende hoogvenen
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst
H9190	Oude eikenbossen

Broedvogelsoorten

A004	Dodaars
A008	Geoorde fuut
A052	Wintertaling
A056	Slobeend
A236	Zwarte Specht
A246	Boomleeuwerik
A275	Paapje
A276	Roodborsttapuit
A277	Tapuit

Niet broedvogelsoorten

A037	Kleine Zwaan
A039	Toendrarietgans